

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 55. — STEV. 55.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, FRIDAY, MARCH 7, 1930. — PETEK, 7. MARCA 1930.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

KOMUNISTIČNE DEMONSTRACIJE SO SE IZJALOVILE

V NEW YORKU JE DEMONSTRIRALO VEČ KOT TRIDESET TISOČ BREZPOSELNH DELAVCEV

Zborovanje v New Yorku je mirno poteklo, ko so pa hoteli demonstranti odkorakati pred mestno hišo, je posegla policija vmes. — Wm. Z. Foster je arretiral. — Nad sto oseb poškodovanih. — V deželi je nad pet milijonov ljudi nezaposlenih.

Včerajšnje demonstracije brezposelnih, ki so se baje vrstile na poziv moskovske Tretje Internacionale, so se po raznih mestih več ali manj mirno končale.

V New Yorku se je vršilo na Union Square veliko javno zborovanje, katerega se je udeležilo nad trideset tisoč oseb.

Vse je potekalo mirno in redno, dokler ni dal neki govornik, — baje bivši komunistični kandidat za predsedniško mesto, Wm. Z. Foster, — povelja, naj odkorakajo demonstranti pred mestno hišo.

Tedaj je pa posegla policija vmes, kajti demonstranti niso imeli potrebnega dovoljenja za sprevod.

Policisti so navalili s krepelci na demonstrante ter jih po dolgotrajnem prizadevanju uspešno razgnali.

Nad sto oseb je bilo ranjenih, med njimi tudi dosti policistov. One, ki so se le preveč protivili in ustavljal so odvedli v ječo. Aretiran je bil tudi delavski voditelj Foster.

V Washingtonu se je pojavilo pred Belo hišo kakih sto komunistov, pa jih je policija pregnala s plinskim bombami.

V Pittsburghu so bile štiri osebe ranjene, parsto so jih pa arretirali.

V Chicagi je izjavil policijski komisar Johnson, da mu strežejo komunisti po življenju, toda zvečer je bil še vedno čil in zdrav, dočim se je popoldne vršila sijajna parada, katere se je udeležilo na tisoče demonstrantov.

V Buffalu je bilo arretiranih pet oseb.

Do manjših spopadov je prišlo tudi v Baltimore, Philadelphiji, Trentonu, Patersonu in Bostonu.

V Detroitu je bilo ranjenih trinajst oseb, triindvajset pa arretiranih.

Istočasno so se vršila v Washingtonu pred senatnim odborom zasliševanja glede brezposelnosti v industrijah.

Dognalo se je, da je v deželi najmanj pet milijonov delavcev brez dela in zaslužka.

POVODENJ V FRANCIJI

Vodovje je zahtevalo dozdaj več kot tristo žrtev. — Megla ovira reševanje. — Prebivalstvo se boji nove katastrofe.

MOISSAC, Francija, 6. marca. — Dolina reke Tarn je nudila danes siliko vstopošenja in groze, kakoršne ne pomni prebivalstvo izza vojne.

Število mrtvih je naraslo na 300. Nad pet tisoč oseb je brez doma. Na stotine prebivalcev se nahaja na straneh napolporušenih hiš.

Dozdaj so našli več kot petdeset tisuč. Prvotne cenitve glede izgube življajujo so bile skrajno konserватivne.

Najmanj dva tisoč prebivalcev tega mesta je izgubilo svoje domove. Med njimi jih je dosti, ki zmanjšajo otroke in druge sorodnike, katere pogrejajo, odkar se je porušil v torek ponos na nasip pri reki Tarn.

Reševalno delo tekmo noči in zgodnjega jutra je zelo ovirala gopta megla. Reševalci so večkrat slišali klice na pomoč, a vselej goste megla niso mogli ugotoviti žrtev. Tudi aeroplani pomagajo pri reševanju.

Prebivalstvo tega okraja se boji nadaljnih katastrof. Reka Tarn je namreč zopet narasla ter prepričala več nadaljnih hiš v Moissacu.

SEST MESECV V ZAPOR.
KER NI POZDRAVIL ZA-
STAVE

SAN FRANCISCO, Cal., 5. marca. Henry Keister bo moral presediti šest mesecov v jedi, ker ni hotel tekmo neke parade na Washingtonov rojstni dan pozdraviti ameriške zastave. Najprej so ga arretirali: zastran potopevta. Ker pa tu pred sodnikom Steigerjem ni hotel izkazati potrebne časti ameriški zastavi in se je prisodeloval nad slabimi delavskimi razmerami, ga je poslat sodnik za šest mesecov v jedo.

KJE JE DOBIL MORILEC OROŽJE?

Oblasti v Auburnu preiskujejo, kje je dobil kaznenec orožje, s katerim je usmrtil pažnika Beckwitha.

AUBURN, N. Y., 6. marca. — Okrajni pravnik James Horner in major Philip Roosa, glavni uradnik državnega reparacijskega departmanta, sta preela danes s separativno preiskavo glede umora pažnika Beckwitha.

Zaslišala bosta vse pažnike in kaznence v nadi, da dožensta, kako je mogel dobiti kaznenec Anton Martelito orodje oziromo orožje, s katerim je usmrtil pažnika.

Ceprav je bilo vseh 900 jetnikov strogo zastrakenih, je izjavil warden John Hoffman, da število pažnikov ne bo poveleno, ker se je dogna'lo, da je Martelito umoril pažnika iz osebnega sovraštva ter da ni bil nikakega sledu o kakih splošnih zaroti.

Martelito je v opazovalnici pod zdravniškim nadzorstvom. Pažnik, ki se ga namreč takoj po umoru do nezvesti pretepi. Pažnika je trikrat zabodel v trebuh z bodalam, ki si ga je napravil.

Državni pravnik bo skušal izposlovati proti njemu otožbo radi umora po prvem redu.

COOLIDGE SE VRAČA

EL PASO, Texas, 6. marca. — Prejšnji predsednik Calvin Coolidge in njegova žena sta se takoj za par ur ustavila ter odpotovala nato proti San Antonu. Potavala sta po Californiji ter se bosta vrnila v Northampton, Mass.

POSLANIK ODPOKLI- CAN. KER SE JE OŽENIL

PARIZ, Francija, 5. marca. — Zunanji urad bo najbrž odpoklical iz Berlina poslanika Jaquina de Margerie, ki je bil svoječasno poslanski tajnik v Washingtonu. — Margerie se je poročil z neko Nemko ter postal vsledtega med Francuzi tako nepriljubljen.

CHARLOTTE, N. C., 6. marca. — Po polurnem psvetovanju je izjavila porota, da ne smatra petih gatostnih tekstilnih delavcev, ki so bili obtoženi, da so povzročili smrt Mrs. Wiggins, krvim umora po prvem redu.

Zagovorniki so skušali ugotoviti,

da je ustrelil Mrs. Wiggins eden njenih spremjevalcev, in sicer posreseti.

Po pravoreku porote so obtoženci zapustili dvorano kot svobodni možje.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

BOMBE PROTI STRAJKARJEM

Ameriški Delavski Federaciji se nudi prilika dokazati, če resno misli z organizacijo južnih delavcev.

ELISABETHON, Tenn., 6. marca. — Kar je še ostalo objub, ki so bile podane ob zaključku zadnje stavke proti Bemberg Glanzstoff napravam, bodo unisene s pomočjo plinski bomb in drugih sredstev.

Sodišča države Tennessee in řeši delujejo v ta namen roko v roki s kompanijo.

Ameriška Delavska Federacija priliko pokazati, če resno misli organizirati delavce po južnih državah.

Tisoč delavcev Bembergovih tovarne je v pondeljek zastavalo in skušalo zvabiti na štrajk še svoje tovariste.

Kompanija je takoj izposlovala povlevo proti štrajkarjem.

Ko je hotel včeraj serif preprediti pikete ter se pri tem skliceval na ustavno povlevo, se je skupina štrajkarjev razšila. Ostali štrajkarji so pa vstrajali pri pravici piketerjanja.

Pomožni šerifi so takoj začeli metati plinske bombe, pred katerimi so se piketi umaknili.

Dne 17. marca bo prisla zadeva zopet pred sodišče, do tega časa je pa vse piketerjanje pevovedano.

Marca prejšnjega leta je izbruhnila prva stavka proti Bembergovim napravam.

MORILCI MRS. WIG- GINS OPROŠČENI

LONDON, Anglija, 6. marca. — Mrs. Pearl Demaret, stenografinja pri državnem tajniku Stimsonu, je umrla v St. George bolniči zgodaj danes zjutraj, vsled poškodb, katerih je dobila malo poprej vsled padca iz okna v šestem nadstropju Mayfair hotela. Ogledovala si je pri oknu šopek, katerega je bil poslat Mrs. Stimson, ker je Mrs. Demaret nameravala jutri vrnila se v Združene države.

Zagovorniki so skušali ugotoviti, da je ustrelil Mrs. Wiggins eden njenih spremjevalcev, in sicer posreseti.

Po pravoreku porote so obtoženci zapustili dvorano kot svobodni možje.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

STIMSON JE PRIPRAVLJEN NA KONCESIJE

Načelnik ameriške mornariške konference je pripravljen znižati ameriško bojno mornarico za dvestotisoč ton.

LONDON, Anglija, 6. marca. — Ameriški državni tajnik Stimson je se vedno prepričan, da bo Londona mornarska konference uspešna. Po njegovem mnenju bi se dalo ameriško bojno mornarico skrčiti najmanj za dvestotisoč ton in da bo angleška mornarica skrčena še v večji meri.

Ugotovil je danes objavil, da se je odločno beril proti vtišu, da delo ameriške delegacije na to, da bi se povečalo ameriško mornarico, namesto, da se jo skrči.

To pa velja glede vseh mornaric sveta.

Najboljši način, kako odgovoriti na ta natolceanja — je rekel Stimson — je navesti stevilke, katere smo dosedaj dosegli. Načrt, ki sta ga v bistvu sprejeli Amerika in Anglija, določa skrčenje tonežev velikih ladij, križark in submarinov. Skrčenje bi znašalo nekako dvestotisoč ton.

Če bi ne priceli graditi ladje, ki so bile avtorizirane, bi bilo skupno skrčenje še dosta večje.

Vse to je pa svedno odvisno od stališča, ki ga bodo zavzele druge države.

STIMPSONOV STENOGR- FINJA UBITA

LONDON, Anglija, 6. marca. — Mrs. Pearl Demaret, stenografinja pri državnem tajniku Stimsonu, je umrla v St. George bolniči zgodaj danes zjutraj, vsled poškodb, katerih je dobila malo poprej vsled padca iz okna v šestem nadstropju Mayfair hotela. Ogledovala si je pri oknu šopek, katerega je bil poslat Mrs. Stimson, ker je Mrs. Demaret nameravala jutri vrnila se v Združene države.

Ministrski predsednik namerava začasno ostati v Parizu, da zavri svoje politično delo. Predobro večje ter napadom raznih večjih in manjših skupin v poslanskem zboru.

Parkrat je nastal v parlamentu tako velik kralav, da je bilo treba se prekiniti.

Ministrski predsednik namerava začasno ostati v Parizu, da zavri svoje politično delo. Predobro večje ter napadom raznih večjih in manjših skupin v poslanskem zboru.

Francoska delegacija v Londonu bo moralna izhajati zaenkrat še brez Tardieuja, kajti kabinetni načelnik bo ostal toliko časa v Parizu, da bo izsill sprejem svoje predloga glede proračuna.

To je najvažnejše zakonodajno delo, s katerim se mora zaenkrat pečati Francija.

TARDIEU SE JE LOTIL DELA

Tardieu se ne bo vrnil v London, ampak bo ostal toliko časa v Parizu, da bo prodrl s svojim predlogom glede proračuna.

PARIZ, Francija, 6. marca. — Zmagaj ministerskega predsednika Andre Tardieuja v poslanskem zboru z večino 53 glasov po enem najbolj obupnem političnem boju zadnjih let so smarali danes za zmagajo mednarodnega pomena.

Negotovost glede pogajanj, tikači so med miru Evrope in vsega sveta, je bila odpravljena, ko je poslanska zbornica izrekla zaupnico novemu ministru. Konferenca, ki bo določila usodo svetovnih mornaric, se bo lahko nadaljevala. Istotko so bodo nadaljevala pogajanja glede ratifikacije haškega dogovora in Youngovega načrta.

Zmagaj Tardieujevega kabinta, ki predstavlja republikansko koncentracijo, je bila dosegrena po dvojni bitki proti močni politični zvezi ter napadom raznih večjih in manjših skupin v poslanskem zboru.

Parkrat je nastal v parlamentu tako velik kralav, da je bilo treba se prekiniti.

Ministrski predsednik namerava začasno ostati v Parizu, da zavri svoje politično delo. Predobro večje ter napadom raznih večjih in manjših skupin v poslanskem zboru.

Francoska delegacija v Londonu bo moralna izhajati zaenkrat še brez Tardieuja, kajti kabinetni načelnik bo ostal toliko časa v Parizu, da bo izsill sprejem svoje predloga glede proračuna.

Leta 1897 je postal postali podpredsednik admirala v poveljnik divizije križark. Tedaj je ponovno zahteval očenje nemške mornarice.

Tirpitz se sme po vsej pravici imenovati očetom nemške mornarice. Vse svoje odredbe je moral uveljaviti v sebi sovražnem parlamentu od leta 1901 do leta 1917.

ADMIRAL VON TIRPITZ JE UMRL

Možak, ki je bil tekom vojne minister nemške mornarice, je umrl v starosti eno in petdeset let.

BERLIN, Nemčija, 6. marca. — Danes je umrl tukaj Alfred

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Bakser, President   Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobudejo. Denar naj se blagoviti podljati po Money Order. Pri spremembri kraja narocnikov, prosimo, da se nam tudi prejmejo bivalisce naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 2878

POGLAVJE O MILITARIZMU

Pred vojno in tekmo vojnje je bilo dosti govorova o "pruskih militarizmu".

Pod tem izrazom so si predstavljali deželo, katera stremi po najvišji izpopolnitvi z vojaškem oziru, deželo, v kateri je vse do zob oboroženo in koje prebivalstvo se temeljito in dosledno vzgaja v vojaškem duhu.

No, svetovna vojna je napravila konec pruskemu militarizmu, militarizmu v splošnem pa ni niti malo odpravila.

Amerikanci so se vedno zgražali pred strašnimi posledicami pruskega sistema in so obsojali pruske metode, po katerih mladina že v najnežnejši mladosti živi v nekakem vojaškem ozračju.

Ta odvratnost proti militarizmu je dobro služila onim, ki so spravljali in spravili deželo v vojno pod geslom, da se vojuje vojna za uvedenje resnične demokracije po vsem svetu.

In kaj se je zgodilo?

Baš sedaj se vrše poskusi, da bi uveli "militarizem" v naše šole.

Kar so prej Amerikane pri drugih narodih obsojali, so začeli zdaj smatrati za svojo potrebo.

Pred par dnevi se je vršila v vzgojnem svetu štiriurna debata med onimi, ki zagovarjajo in med onimi, ki nasprotujejo "vojaški vzgoji" naše mladine.

Zagovorniki skušajo v ljudskih šolah uveljaviti tak sistem vojaškega vežbanja kot je bil uveljavljen tekmo vojne po raznih višjih šolah, kolegijih in univerzah.

Da so za tem predlogom skoraj vsi takozvani stoprocentni Amerikanci, je umnevno samoposebi.

Toliko so že napredovali, da zmerjajo nasprotnike tege načrta s "komunisti" in "svražniki Amerike".

Uvedba vojaškega vežbanja v javne šole bi pomenila korak, ki ga ni mogoče dovolj obsojiti. To je v nasprotju z vsemi pravimi ameriškimi nazori.

Pravijo, da hočejo s tem utrditi telesa naše madine. Če res strene za tem, naj uvejejo telovadbo, ki je po nekaterih šolah že uvedena.

Drugi zopet zatrjujejo, da bi se z vojaškim vežbanjem naučila šolska mladež večje discipline.

Tudi ta trditev je smešna.

Če ne morejo starisci naučiti otrok pokorštine, jih tudi učitelji z vojaškim vežbanjem ne bodo naučili.

S tem bi ne dosegli ničesar drugega kot to, da bi bile naše šole v petih do desetih letih popolnoma militarizirane.

Amerika je izsilila Kelloggovo mirovno pogodbo,

Amerika se udeležuje razročitvene konference v Londonu, Amerikanci pridigujejo vsem narodom mir; stoprocentni Amerikanci pa skušajo večepiti v našo mladino vojni duh in jo vzgojiti v "militarizmu", proti kateremu je bila baje naperjena svetovna vojna.

Slepak z 10 imeni.

Pustolovca, katerega je iskala policija v Evropi in v Ameriki devet let, je končno izsledila in arretirala nemška policija v Bonu. Prepeljal so ga v Berlin, ker ima na vesti mnogo državnih sleparjev. Pri arretaciji se izkazalo, da gre za zloglašenega Leona de Brusa, ki je uganjal od leta 1921 v raznih evropskih in ameriških državah rafinirane sleparje. Pri njem so našli 10 potnih listov na razna imenila imena. Arretirati ga je pomagal bančni detektiv, ki je sleparja sedem let zmanjševal. Brus je bil sumljiv policiji, ker je občeval s sumljivimi tipi in dobival pisma pod izmisljenimi imeni.

Med vojno je bil Brus kot fran-

Dopisi.

Durant City, Pa.

Skoro vsak dopisnik začenja z delavskimi razmerami, jaz pa ne bom veliko pisal o njih, ker so bolj slabe, nego dobre. Napisati hočem malo o našem napredku.

Ko sem jaz prišel v Durant City, se je imenovalo mesto James City, Pa. in je bila samo ena slovenska družina. Zdaj nas pa je že priljivo število. Društva ni bilo nobenega. Kako tudi, ko smo vedno dremali. Zdaj imamo društva dvoje podprtih jednot. Veselic, piknikov ali plesne zabave, mislite, da je bilo kar? A kaj še, ko smo bili tako drži. Fant mladi bi se bili rad zabaval, pa se ni. Delat pa spet, spet pa de-

Zdaj je drugače. Slovenska ženska družba nas večkrat povabi na party, kjer se lepo gostimo. 15. rebrarja smo imeli ples. In koncert, kakor je olio se poročano v Glas Narodu. One 1. marca so imeli Slovenski svoj ples in se nas je precej Slovenec udeležilo. Jaz sem par plesov nekam nerodno plesal. Tako pa ne bo šlo, sem rekel sam pri sebi, grem v klet in parkrat dobro potezen in se potem vremem v drovano. Zdaj pa zdaj, vsak ples sem znan. Tudi avtomobil noče voziti, ako mu ne da pti.

Kakor se čuje, ne vem pa prav zagotov, bo takoj po Veliki noči zoper velik slovenski ples. Tako je prav, kaj bomo vedno dremali, saj smo dovolj: jaz celih 15 let. Notevemu ne skodi par ur zabave, saj smo tako vedno vpreženi v jarem. Pozdrav vsem čitateljem Glas Naroda.

-1.

Colegrove, Pa.

Kot večletni narocnik našega priznabljenega lista Glas Naroda, želim, da se prizobi naslednje vrstice kot dopis.

Tukaj v t. okolici smo zaposleni po gozdeh. V zadnjem času se je naše delodajalce prijala neka epidemija, ki se ji pravi "zmanjanje plagi". Povrh nam obljubljajo, to gospodarsko delo čisto vstaviti. Pripravljeni pa nismo na tako zabavo. Posumno ker nismo toliko zavedni, da bi si bili postavili kakšno stavbo, kjer bi si dolgo čas odgajnali v času brezposelnosti, kakor naši rojaki v Gowanda, N. Y.

Ker so mi znane razmere v Gowanda, N. Y. kakor tudi navade tiste naselbine, sem slučajno bral ples, v katerem dopisnik iz Gowanda, N. Y. napada nekega človeka pod imenom M. K.

Moram povedati vsej slovenski javnosti, da ga jaz poznam že do 20 let. Dve leti sva skupaj dela, doli stvari sem od njega kupil in kr sem kupil od rojaka z začetnimi črkami M. K. sem z vsako stvarjo 100% zadovoljen. Pri nas je težko prizakujemo z njegovim robo. Nobena zlatnina, kar sem je jaz od njega kupil, ali kdo drugi, za katerega jaz vem, se še ni v pleh opomnila. Dopisnik je ojal ne resno, ko je poročal, da mu je M. K. 30 srebrenikov vrnil. Kakor ga jaz poznam je M. K. kako varčen in podjeten človek. Tudi za delavsko korist se najbolj poteguje. Ustanavlja tudi eno organizacijo in glasom pravil te organizacije bi bil človek delavec, član zavarovan, proti brezposelnosti, v bolezni in proti vsakovrstnemu izkoriscenju. Taka organizacija s takimi pravili bi se že moral vstavljati pred 25 leti. Tudi sedaj še ni prepozno.

Moram končati moje pisanje, da se urendik ne vtrudi in vsega skupaj v koš ne porine.

Joseph Cehovin.

!Podrobnosti o organizaciji spadajo v oglas. Zadeva glede M. K. je s tem z naše strani zaključena. Uredništvo.

Chicago, Ill.

Po več letih se zopet oglasim s par vrsticami. Vidim, da je iz Chicago le malo dopisov, menda ni zadost novic. Vseeno pa bombe pokajo, kakor bi bilo žeganje na Trški gori. Smo se jih kar privadili, ker to ni nič novega v Chicago. Dvakar tudi včet več ne placiemo, zato da je Chicago najbolj suho izmed vseh mest v Ameriki. V drugem oziru pa je Chicago najbolj mokro. Pijača se zdaj več dobi kot pri pred desetimi leti.

Slovenske gostilne so zdaj kar v kuhinje in pentre mušale, samo da ne treba licence plačati. Edino ena

Iz Jugoslavije.

Bo nesreči ustrelili prijatelja in izvršil samomer.

Upravitelj pančevske uboznice obsojen na 10 let ječe.

V selu Marička pri Prijedoru v Bosni se je že dni odigrala pretresljiva tragedija. V gostilni sta sedela 23-letni občinski pasar Dražen Stjepanović in občinski uslužbenec Mirko Teofanović. Med pogovrom je Stjepanović nenadoma potognil samokres in ga kazal gostom. Nesreča je hotela, da se je samokres sprožil in krogla je zadevala Teofanovića v glavo. Nesrečen je bil takoj mrtev. Stjepanović je preplašen odšel v sosednjo sosesko, napisal naglo več poslovilnih pism, v katerih javila, da ne more več izvesti, ker je po nesreči ubil četača treh otrok in se nato ustrelil v glavo. Smrtno ranjen je proslil seljake, ki so prihiteli na pomoč. Najbolj prinesel je žal, da je posegel po tujem denarju. Vzlikovalo so sodiščem v Novem Sadu vršila nova razprava. Radulović je krivod pričeval, da mu je žal, da je posegel po tujem denarju. Vzlikovalo so izpomnilo 65 tiskalnikov pol. Ker se je državni pravnik radi prenike odstranil v sosednjo sosesko, napisal naglo več poslovilnih pism, v katerih javila, da ne more več izvesti, ker je po nesreči ubil četača treh otrok in se nato ustrelil v glavo. Smrtno ranjen je proslil seljake, ki so prihiteli na pomoč. Najbolj prinesel je žal, da je posegel po tujem denarju. Vzlikovalo so izpomnilo 65 tiskalnikov pol.

Vnukinja ustrelila babico.

V Krajevcih pri Rumi se je te dni odigrala krvava tragedija. Poštni sel Milivoj Subotić se že dalj časa ni razumel z 22-letnim pastorkom Nikiforom Bojanovim. Te sta se očim in postopek zopet aprila. Med preprirom je očim potegnil iz čepa samokres in ustrelil pastorka. Čeprav težko ranjen, je Bobjanov pograbil nož in suni očima dvakrat v glavo. V borbi je očim enkrat ustrelil na pastorka in ga ubil. Morilice so artileri in izredili državnemu pravdilstvu v Rum.

Očim ubil pastorka.

V Kraljevcih pri Rumi se je te dni odigrala krvava tragedija. Poštni sel Milivoj Subotić se že dalj časa ni razumel z 22-letnim pastorkom Nikiforom Bojanovim. Te sta se očim in postopek zopet aprila. Med preprirom je očim potegnil iz čepa samokres in ustrelil pastorka. Čeprav težko ranjen, je Bobjanov pograbil nož in suni očima dvakrat v glavo. V borbi je očim enkrat ustrelil na pastorka in ga ubil. Morilice so artileri in izredili državnemu pravdilstvu v Rum.

NADALJEVANJE DRAME V ŽIVLJENJU

V Plourinu blizu Bresta je pričela mladina diletantsko predstavo. Zbral se je mnogo kmetov iz okolice in predstava je dosegla velik uspeh. Dejanje jasno priča o mentaliteti ondtotnih kmetov, kajti gre samo za opisovanje umiranja bogatega strica, ki zapusti na smrti postopek vse svoje premoženje dve marljivimi nečakom. Tretječa, enuha, pa razdedini. Predno umre, ga se poklici k sebi, da mu napravi moralno pridigo. Potem umre in zastor pada.

Vorožan je bilo, da se je v Osijeku zastrupila služkinja Tereta Varga z lužno razstropno. Po petnajst let je bil svoboden, kajti pa je prišel oblastni zopet v roke. Ker je primaš često denar v banko, so postali nanj pozorni. Oročniki so ga prijeli in zasišli. Spoznali so, da imajo opraviti z zloglasnim zločinom. Gerovac je moral zopet v zapored.

Porožan je bilo, da se je v Backem Petrivom selu se je te dni odšel 70-letni Franjo Pakani. Vzrok samomora je bila sramota radi občinske. Starci je bil pred dnevi pred okrožnim sodiščem v Novem Sadu radi nepočestnega dejanja obsojen na par dni zapora. Na železniških progah med Sremskim Karlovcem in Petrovaradinom je skočil pod vlak seljak Milan Bogdanović iz Mošurina. Vzrok samomora je bila nezdravljiva bolez.

Velik požar v Sarajevu. Pončni je začelo goreti v sarajevskem predmestju. Ogenj se je naložil razširil in vpepelil pet manjših hiš. Škoda znaša 200.000 Din. je samo deloma krita z zavarovalnino.

Uredništvo.

Anton Erman, West Allis, Wis. 60c.

Anton Križnik, Adamson, Okla. \$1.50

Denar sprejeli in ga bomo izredili na pristojno mesto.

Te besede se ne tičajo kave in mleka, pač pa kotička, ki je precej občina, pa ni niti za sproti.

V Ameriki se poraja nov rod, ki se odlikuje po izredno dobrem in trdnem želodcu. Bitja, ki se niso mogla prilagoditi novim razmeram, so deloma izginila.

Ostala je le še rasa, koje želodec bo v doglednem času z lahkoto prenesel požirek stoljnega svinca. Arzenik, ciankali, mišica in hudičev olje bo za chaser.

Danadan je kvantiteta poglavita stvar, za kvaliteto sele malo-kdo zmeni.

Dost mora biti, nihče ne vpraša, kaj in kakšno da je.

No podlagi tega se prijatelju Zelenemu prav lepo zahvalim za krasno občino.

Obljuba je tukaj, toda post je dolg in do izpolnitve je se daleč.

Zato bi Jožetu predlagal in ga prisil nosilec:

POTOPLJENO MESTO V SREDO-ZEMSKEM MORJU

Pogumni može so prodri v ledene polarne kraje, v tropiske gočave in žgoče puščave, da raziskajo še neznane kraje naše zemlje. Drugi so se tipali za sledovi minulih kultur ter odkrili počasi prazgodovino človeške civilizacije. — Zemlja je danes temeljito raziskana, bele lise so že domala izginile z zemljevidov.

In vendar sta še dve tretjini zemeljske oble zagnjeni s skrivnostnim pajčolanom. Kaj in kaj se godi na dnu oceanov, o tem ne vemo skoraj ničesar. Res je, da so vse morske globine precej natančno izmerjene, tudi nekaj prav svojevrstnih življev so že potenčili iz temnih morskih globin na površje, zato je bore malo, vemo samo, da je življenje tudi v največjih globinah, kjer voda večna tema in kjer na vsem živim tiči silni vodni pritisk.

Znanost trdi, da se je vse življene začela v vodi. V obrežnih plitvinah so se začela iz nekončno majhnih prazivali počasi razvijati vse večja in popolnoma bitja prav do gigantskih zavrijev, ki so brzne propadli ob začetku ledene dobe, ko so se druge umikale čedalje globlje v ocean, kjer so na morskom dnu živele še skozi nešte generacije. V morske globine namreč ni prodri miraz ledeničkov, ki so se za tisoče let razguličili čez dobršen del zemeljskega površja. Ali tam spodaj še žive potem teh velikanov, ali so med tem spremeniли svojo vnanost in način življena? Ničesar ne vemo.

Kaj ovira raziskovanje oceankov? Samo vodni pritisk in tem. Ali bo moderna tehnika mogla kdaj premagati te ovire? Že pred tristo leti so izumili potapljalni aparat v marsičem spolnit, če so hoče približati vsem tem rečem. V prvih vrstih je bilo treba aparatu toliko povečati, da je dobil v njem prostora za dva človeka in izumiti boljšo podvodno razsetljivo. Iz te potrebe je nastal nov potapljaški aparat, ki ga bo dr. Hartman uporabil na novi ekspediciji v globine Sredozemskega morja. Predalec bi nas privedel, ako bi hoteli novi Hartmanov aparat opisati v vseh podrobnostih. Za varnost je v vsakem pogledu zelo vestno preskrbljeno. Aparat vezeta s pomočjo ladjo telefonski in električni kabel. Toda tudi v primeru, da bi se po nesreči oba pretregala, aparatu ni izgubljen, ker ima pomembne baterije in sam zopet spava na površje. Za potapljanje ne potrebuje balasta, marveč ga vleče v globino majhen propeler na električni pogon. Kakor hitro se propeler ustavi, se ves aparat zaradi lastnega vzgona takoj dvigne na površje. Zrak v notranjosti se avtomatično nadomešča iz cilindrov, napolnjenih s stisnjениm kisikom; izprijeni zrak pa srka električni ventilator v absorbeljske aparatne. Več izredno močni žarkometri služi za osvetljevanje predmetov, ki jih nameravajo fotografirati pod vodo. Svetlobni žarki se dajo tako usmeriti, da se v vodi prav malo odbija, tako da so snete slike zelo jasne in obrisi.

Poleg navadnega fotografiranja je urejeno tudi za snemanje s filmsko kamero, ki lahko obratuje na ročni ali pa na električni pogon. Za pozavojanje s prostim očesom je vdelano v aparatu široko razgledno okencje, ki se neprudno zapira z debelimi lečami iz kremenca. Kaj pa da je opremil aparat tudi z meh anicnimi prijemnikami, ki lahko grabijo precej velike in težke predmete ter jih dvignejo na površje.

Prav sedaj snuje dr. Hartman družbo za proučevanje morskih globin, ki bo vsako leto pošljala znanstvene ekspedicije v Sredozemsko morje. Z vsemi modernimi pripomočki opremljenim ekspedicijam se tod nedvomno obeta prav dober lov. Ako se uresničijo načrti podjetnega Američana, se smemo nadejati marsikakega presestnikega odkritja z dna morja. Eden prvi obisk ekspedicije bo veljal potapljenemu predgovodinsku in mestu, ki ga je dr. Hartman odpril med otokom Sicilijo in Tunisonom v globini kakih 120 m. Lega tega neznanega mesta je bila se veliko predgovodinsko naseljeno upravnemu predgovodinsku in mestu.

Nastalo je vprašanje, ali je postal profesor žrtev umora ali se je po ustrelji sam. Njegova žena je trdila, da je mož izvršil samomor. Državno pravdinštvo se je po kmalu prepričalo, da je profesorja umorila žena. Profesorova žena je namreč zelo pobola in zato ni mogla mirno gledati, kako se mož pripravila obujati mrtve. Obravnavana proti nji bo tem bolj zanimiva, ker ima umor versko ozadjie.

BREZPLAČNI POUK

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se želi naučiti angleški in hocijo postati državljan Združenih držav. Oglašate se po pojasnilu v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek v sijutraj od 10 do 12, soba št. 206, ali pa v pondeljek in sredo ob 3. do 5. se ha 413.

Jaz sem bila tukaj PRVA!

ALI se PO OBEDU VAŠA DRUŽINA gnete okoli edinega stola, kjer je dobra luč?

Če imate družbo, se ena oseba kopije v luči, dočim ostali sede v pol-temi?

Tako vodijo svoj dom tisti, ki skoparijo z lučjo. Tega pa ni treba. Električna luč je tako poceni, da pomenja njena obilna uporaba resnično šedenje. Tok za svetilko 50 wattov stane samo 1 cent za 2½ urno uporabo po najvišji ceni v naših seznamih.

OBLINA LUČ

Napravi dom bolj udoben in živahen. Vzbuja veselje. To je potreba, ne pa razkošje, kajti nezadostna luč povzroča prenapetost oči, kar lahko dovede do slabega vida in živelnih bolezni.

Napravite delo lažje in delavca bolj uspešnega.

Zakaj bi skoparili z lučjo?

NAŠI INŽINIRJI ZA RAZSVETLJAVO vam bodo z veseljem pomagali rešiti vse probleme razsvetljave v vašem domu ali trgovini. Ta služba je brezplačna.

THE NEW YORK EDISON SYSTEM

Mellown
President

The New York Edison Company Brooklyn Edison Company, Inc.
The United Electric Light and Power Company
New York and Queens Electric Light and Power Company
The Yonkers Electric Light and Power Company

ZANIMIV PROCES

V Taškentu v Rusiji se prične tedni zanimiva sodna obravnava proti slušateljici medicine E. Mihajlovički, ki ji je obtožena umora svojega moža, profesorja medicine. Profesor Mihajlovički se je že dolgo pečal s problemom čiščenja krv. Upal je odkriti nov način lečenja nogih bolezni. Lani 30. julija je načrpal odločilni poskus na psu, zatrjujenem z morfijem. Psi je hotel kri znova spustiti v organizem da bi pes oživel. Zanimivemu poskusu je prosostovala tudi profesorjeva žena.

V hipu, ko je odšel profesor iz laboratorija, da bi podpisal študentom indeks, je pa njegova žena uspešno moževnega eksperimentiranja preprečila. Odščeno pasjo kri katero je hotel profesor spustiti nazaj v telo mrtvega psa, je izdila v liku vodovoda. Profesor se je zelo razjezel in odredil je ponovitev poskusa. Toda do ponovnega poskusa ni prišlo. Iste dne, ko bi se bil moral poskus ponoviti, so našli profesorja mrtvega. Bil je ustreljen.

Nastalo je vprašanje, ali je postal profesor žrtev umora ali se je po ustrelji sam. Njegova žena je trdila, da je mož izvršil samomor. Državno pravdinštvo se je po kmalu prepričalo, da je profesorja umorila žena. Profesorova žena je namreč zelo pobola in zato ni mogla mirno gledati, kako se mož pripravila obujati mrtve. Obravnavana proti nji bo tem bolj zanimiva, ker ima umor versko ozadjie.

Brezplični brzjav v žoli. Neko število francoskih žol dobri v kratkem sprejemne priprave za brezplično brzjavstvo. Naj ob tej novici omenimo, da so nedavno uredili slično postajo na New Utrecht High School v Brooklynu. Ta šola, ki drži blizu 2500 dijakov, ima telefonsko omrežje, da se oda po vsej Franciji. Državljenje je bil po vsej redi sto stočevje debelo skojo. Tako tudi koncu zadnje ledene dobe.

ŽIVI KRISTALI

Veliki švedski pesnik in mislec Strindberg se je mnogo bavil tudi s prirodnimi vedami. Napisal je med drugim razpravo o "zdihovanju kamnov". Seveda ne snemota "zdihovanja" v zet dobesedno ampak pesniško, vendar pa toliko realno, da so tudi rude žive bitje kakor živali in rastline. Ta misel ki se je poprej morda videla kot izrodek pesniške domisljije, je v zadnjih časih postala resen predmet raziskovanj učenjakov.

Najzanimivejša v tej smeri so pa raziskovanja univ. prof. dr. Karla Przibrama, ki je nedavno v neki strokovni reviji objavil zanimivo sporočilo. Prišel je namreč do spoznanja, da se najprej stisnjeni potem pa z radjem obsevanji kristali kamene soli potrošena pri enem plesču valčka, na topotno energijo, bi ta zadostovala, da razgreje pol litra, vode do 100 stopinj Celzija. Uporaba sile za plesni večer pa je enaka, kakor pri drvarju, ki je poskal kakih deset dreves. Pri plesu je vrhu vsega še ta neugodnost, da tri prsi se zdravju, nego pri se tako utrudljivem delu. Čariston zahteva že toliko sile, kolikor potrebuje dva boksata v eni minut. Dame so pri tem nekoliko na boljšem, ker jih pri plesu navadno surčajo gospodje. Profesor Tigerstedt je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod profesor že precej star, zato vidi v plesu samo nepotrebitno potrošnjo energije, ki bi se dala takoj plesalcu. Doganjaju učenjaka gre seveda vsa vera, zelo utemeljena je zlasti trditev, da pri plesu močno trpi srce, tako kakor misli proizvodni profesor in drugače, kar je marica učenjak že pozabil. Najbrž je gospod

POUČNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

IGRE
RAZNE POVESTI IN ROMANI

MOLITVENIKI:

Marija Vrbnja:
v platno vezano 80
v fino platno 1.00
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:
v platno vezano ..... 1.—
v fino platno vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za duše:
v platno vezano 80
v fino platno vezano 1.20
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80

Sveti Ura (z debelimi šrkami):
v platno vezano 90
v fino platno vezano 1.50
v usnje vezano 1.60

Nebesa Naš Dom:
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Kviku sreca nmla:
v platno vezano 80
v celofan vezano 1.20
v fino usnje vez 1.50

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Amerika, povsed dobra, doma najbolje 65

Agitator (Kersnik) broš. 65

Andrej Hofer 65

Arsene Lupin 65

Beneska vedeževalka 65

Belgrajski biser 65

Beli mesec 65

Beli noči, mali junak 65

Balkansko-Turska vojska 65

Balkanska vojska, s slikami 65

Boj in zmaga, povest 65

Blagajna Velikega vojvode 65

Boj, roman 65

Borska vojska 65

Bojnični darevi 65

Bojna pot na Smarno goro 65

Bojna pot na Bledu 65

Cankar: Grešnik Lenard, broš. 65

Mimo življenja 65

Mrtvo mesto 65

Romantične duše 65

Cvetke 65

Cesar Jožef II. 65

Cvetina Borografska 65

Čarovnica 65

Cobelica 65

Crtice iz življenja na kmetih 65

Drobiz, in razne povesti 65

episal Milčinski 65

Dorovanja, zgodovinska povest 65

Dede Eliza 65

Dalmatinske povesti 65

Dolga roka 65

Doli z orojem 65

Don Kišet iz La Manche 65

Dve slike, — Njiva, Starika — (Meško) 65

Devica Orleanska 65

Duhovni boj 65

Dede je pravil; Marinka in skratljiki 65

Elizabeta 65

Fabijota ali cerkev v Katakombah 65

Fran Baron Trenek 65

Filozofska zgodba 65

Fra Diavolo 65

Godzovnik (2 zvezek) 65

Gospodarska sveta 65

Godčevski katekizem 65

Gostilne v starci Ljubljani 65

Grku Mytologija 65

Guršari 65

Humoreske, Groteske in Satire, vezane 65

broširano 65

Igralke 65

Jagnje 65

Janko in Metka (za otroke) 65

Jernač Zmagovač, Med plazevi, Jutri (Strug) trd. v. 65

broš 65

Jurčičevi spisi: Popolna Izdaja vseh 10 zvezkov, lepo vezanih ..... 10—

Slovenški nemški slovar ..... 1.—

Ojaven beton 50

Ščitno knjigovodstvo 2.50

Potomincarske, trd. vez. 1.50

Potomincarske, broš. 1.50

Prva članka, vez. 75

Prava pomor, Dr. M. Rus ..... 1.—

Pravila za oljko 55

Prikazovanje perila po životni meri s vzorcem ..... 1.—

Psihične motnje na alkoholski podlagi 75

Praktični računar 75

Pravo in revolucion (Plitamie) 30

Prežigadnik in idejni utemelji ruskoga idejalizma 1.50

Radio, osnovni pojmi in Radio tehnik, vezano ..... 2.—

broširano 1.75

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

Spomini Jugoslovanskega dobro-

bitja 1.20

Kritev pot, roman (Bar) trd. vez. 1.10

voljca 1914-15

<p

KRATKA DNEVNA ZGODBA

G. B.

ZA MOŽEV DENAR

Osem je vzkliknila mlada madame Dubin zmagošlavno.

Predhro se je veselila.

Devet — je zamrmljal sivo-
lasi gospod na koncu mize in krup-
je mu je primaknil sedem luidorov.

Vstala je od mize in globoko
vzdihnila. Njen vzdih je našel od-
mev v rahločutnem sreču Leona
Plantailaca. Tudi on je zapustil i-
gralnico, dohitek je madame Dubin
v uski, in jo odvedel v plesno dvo-
rano.

Draga prijateljica, zakaj i-
grate? — jo je vprašal očitajoče.

Du bi kaj prigrala, — je od-
govorila madame Dubin odkrito.

Saj izgubljate... In izgubljali
hote vedno, ker vas preveč ljubim.

Res? — je vprašala lokavo in
če so se ji zaikrile.

Ne, toliko ljubezen je prav za-
prav ni bila po volji. Madame Dubin
je bila preveč praktična; ljub-
je ji je bilo, če je pri kartah dobila.

Kupčje njenega moža niso
še posebno sijajno, njeno premo-
ženje je bilo neznamno in dovo-
ljevalo ji je le skromne kaprice. To
je bilo pre malo za njene pretiče-
je. Misliš je, da ji mora dati uso-
da nadomestilo in iskala ga je v
igri v baccara. Razočarana se je
zatekla k leperu Plantailacu. I-
ji je že od svojega prihoda odkrito
dvori v pripomočku flegmatičnega gospo-
da Dubina, previndiga in vsasi sre-
čnega kvartopireca. Samo še spada
Plantailac med ljubce, ki so pri-
pravljeni obsuti ljubljeno ženo z
daril, katerih se zdi možu škoda.
Ali bo poravnal pa ta tam račun
številje, če prekorači možev prora-
čun? Madame Dubin je bila o tem
prepričana in sklenila je preizkus-
ti mladega moža, čim naneše pri-
ložnost.

Sprejela je ponujani tango in ča-
soščampanja.

Tako nespametna sem, — je
priznala odkrito. — Rada imam vs-
dobre in lepo, vse draga. Toda mo-
žu.

Vas ne razvaja? — je vprašal
Plantailac.

Kje neki? — je priznala od-
krito.

Ne morem vam povedati, ka-
ko srečan je bil, če bi vam mogel
toto nadomestiti.

Madame Dubin je presenečeno
pogledala svojega kavalirja.

DRUŽINSKI PRORAČUN OHRAJEN

"Baltimore, Md., Jan. 20. — Jaz čas-
lam vamo čudovito odvajalno toniko.

TRINERJEVO GREJKO VINO

Obavarovalo je mojo družino pred
vsičimi stroški zadnjih 12 let. Jaz
ga bom rabila dokler bom živa. Mrs.
Rosey Simond." To slavno zdravilo
bi moral imeti pri rokah v vsaki
družini, ker je zanesljiva pomoč v
slučajih slabega apetita, zaprtnice,
glavobola, ter drugih želodnih ne-
rednosti. Vzemite v malih količinah
redno, kot predpisano po zdravni-
ku. V vseh lekarjnah. Vzorec dobitje
od Jos. Triner Co., 1333 S. Ashland
Ave., Chicago, Ill.

KUPON ZA BREZPLAČNI VZOREC
Dept. 72

Ime ...
Ulica ...
Mesto, država ...

Naročite SLOVENSKO-AMERIANSKI KOLEDAR za leto 1930

ki je letos izredno zanimiv.

POŠLJEMO VAM GA POŠTNINE PROSTO ZA

50c

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York, N. Y.

216 West 18 Street

New York, N. Y.

VELEINDUSTRIJALEC KOZI- NA UMRL

21. februarja ob 9. uri je premi-
nul širok države znani slovenski
veleindustrijalec tovarnar Peter
Kozina. Smrt ga je dohitela v naj-
lepši dobi 53 let. Pred 14 dnevni je ob-
olel in zdravniki so ugotovili
pljučnico na podlagi zastupljenja
Pokojuški sam je izjavil, da se je
najbolj zastupal z ribami, ki jih je
jedel v Beogradu. Po 14-dnevni
mučni bolezni, med katero je pa-
kazal nenavadno odporno silo, je
odšel za vedno.

Peter Kozina se je povzel iz
skromnih začetkov kot trgovski po-
močnik do prvega slovenskega ve-
likopoteznega industrijalca. Rojen
je bil 19. junija 1876 v Dolenci va-
si pri Rijinci. Osamosvojil se je le-
ta 1903 in ustanovil eksportno tr-
govino za izdelke domačih industri-
je. Med temi izdelki so bili svedka
tudi čevlj. Izdelavo teh je odpril
v Tržiču večjo delavnico. Kupci
mu je bilo dobro in tako je prisel-
na misel ustanoviti v Tržiču tovar-
no za čevlje, katero je začel leta
1908 zgraditi. Njegov najavljiti pod-
pornik pri tem podjetju je bil raj-
dr. dr. Ev. Krek, ki mu je tudi pre-
skrbel za tedaj veliko vsoto pol milijona kron posojila. S tem denarjem
je začel zidati Peter Kozina prvo
tovarno čevljev v Sloveniji in je
tako tudi ustanovitelj industrije v
Tržiču. Pri ustanavljanju te tovar-
ne je pa moral premagati velike
težkoči, kajti tržički Nemci so na
vsi kriplje skušali preprečiti zida-
vo slovenske tovarne v Tržiču. Te-
danji nemški župan Mally mu je
trikrat ustavil zidavo tovarne. Bil
je trič v peti, ker so po njegovi
vlasti zaslugi dobili v tržičkem občins-
kem svetu vecino Slovenci. Nemci
so celo dosegli, da mu je gospo-
podarska zadruga odpovedala po-
sojilo, preden je bila tovarna do-
grajena.

Galileo Galilei bi bil za svoje od-
kritje kmalu zasluzil smrt. K sreči
pa je bil takoj počumen, da je v
celodnevnem trenutku preklical svoj
nauč. To se je zgodilo v času, ko
človeštvo ni moglo doumeti, kak-
naj bi se zemlja vrnila okoli solna.
V splošnem so bili tedaj vsi pro-
tiskanu v galileju. Idealna
časova sta bila mir in sede-
nje: ideal definitivnega svetovne-
ga reda. Kdor se je skušal upreti
temu idealu, je bil kratko male pro-
glašen za krivoverca, revolucionar-
ja in sovražnika človeškega ro-
slova.

To se pravi?
To se pravi, da poskusim pri-
grati vam klobuk in oblike.

In obrnil je malo presenečen in
razočaran madame Dubin hrbel
ter krenil v igralnico.

Plantaillac je sedel in začel pre-
vidno igrati. Imel je srečo in kma-
lu je ležal pred njim kupček luidorov,
katere je porinil pred krupje-
ja.

— Sto luidorov!

— Bank!

Glas se je začel za Plantaillac.

Zdelo se mu je, da ga pozna.

Klub temu je premagal izku-
šnje, obrnil se je in potegnil pr-
vo karto.

Toda na obrazu se mu je pozna-
lo, da je razburjen.

— Dušica, poglejte, kakšno sre-
čo sem imel!

Madame Dubin je takoj pomerila
posedice Plantaillacove sreče,

katera je bil prinesel svoji lepi pri-
jateljici.

— Ste zadovoljni? — je vprašal.

— Več kot zadovoljna. Toda mo-
rala bom lagati, da pojasnim mo-
žu, od koder mi nova oblika in klo-
buk. Porečem mu, da sem denar
pripravila.

— Da, — je pritrdir Plantaillac

smeje.

Toda gospod Dubin menda še op-
azil na novega klobučka svoje že-
ne, kaj se da bi se razburjal za-
stran njega. Vrnil se je iz kazina
ves zarez in živilgal je poskočilno.

— Ti si menda tudi dobil. — je
dajala žena.

— Nasprotno! — je izjavil mo-
žu. Pošteno sem izgubil.

Ne in mah je šlo sto luidorov.

— Glej no, — je pomisila ma-

dame Dubin.

— Kako ste dražestni! — je
vzliknil.

Po tem je junaško vstal — kajti

poljub hvaličnosti, katerega so mu

obetale njene uštice, bi ga bil mo-
žu zapeljati, da bi ostal.

— No torej, ker sprejemate, iz-
polnim svojo obljubo, — je dejal

svečano.

— To se pravi?

— To se pravi, da poskusim pri-
grati vam klobuk in oblike.

In obrnil je malo presenečen in
razočaran madame Dubin hrbel
ter krenil v igralnico.

Plantaillac je sedel in začel pre-
vidno igrati. Toda mo-
rala bom lagati, da pojasnim mo-
žu, od koder mi nova oblika in klo-
buk. Porečem mu, da sem denar
pripravila.

— Da, — je pritrdir Plantaillac

smeje.

Toda gospod Dubin menda še op-
azil na novega klobučka svoje že-
ne, kaj se da bi se razburjal za-
stran njega. Vrnil se je iz kazina
ves zarez in živilgal je poskočilno.

— Ti si menda tudi dobil. — je
dajala žena.

— Nasprotno! — je izjavil mo-
žu. Pošteno sem izgubil.

Ne in mah je šlo sto luidorov.

— Glej no, — je pomisila ma-

dame Dubin.

— Kako ste dražestni! — je
vzliknil.

Po tem je junaško vstal — kajti

poljub hvaličnosti, katerega so mu

obetale njene uštice, bi ga bil mo-
žu zapeljati, da bi ostal.

— No torej, ker sprejemate, iz-
polnim svojo obljubo, — je dejal

svečano.

— To se pravi?

— To se pravi, da poskusim pri-
grati vam klobuk in oblike.

In obrnil je malo presenečen in
razočaran madame Dubin hrbel
ter krenil v igralnico.

Plantaillac je sedel in začel pre-
vidno igrati. Toda mo-
rala bom lagati, da pojasnim mo-
žu, od koder mi nova oblika in klo-
buk. Porečem mu, da sem denar
pripravila.

— Da, — je pritrdir Plantaillac

smeje.

Toda gospod Dubin menda še op-
azil na novega klobučka svoje že-
ne, kaj se da bi se razburjal za-
stran njega. Vrnil se je iz kazina
ves zarez in živilgal je poskočilno.

— Ti si menda tudi dobil. — je
dajala žena.

— Nasprotno! — je izjavil mo-
žu. Pošteno sem izgubil.

Ne in mah je šlo sto luidorov.

— Glej no, — je pomisila ma-

dame Dubin.

— Kako ste dražestni! — je
vzliknil.

Po tem je junaško vstal — kajti

poljub hvaličnosti, katerega so mu

obetale njene uštice, bi ga bil mo-
žu zapeljati, da bi ostal.

— No torej, ker sprejemate, iz-
polnim svojo obljubo, — je dejal

svečano.

— To se pravi?

— To se pravi, da poskusim pri-
grati vam klobuk in oblike.

In obrnil je malo presenečen in
razočaran madame Dubin hrbel
ter krenil v igralnico.

Plantaillac je sedel in začel pre-
vidno igrati. Toda mo-
rala bom lagati, da pojasnim mo-
žu, od koder mi nova oblika in klo-
buk. Porečem mu, da sem denar
pripravila.

— Da, — je pritrdir Plantaillac

smeje.

Toda gospod Dubin menda

